PATVIRTINA
Karaliaus Mindaugo profesinio
mokymo centro direktoriaus
2026 m. kovo 23 d. įsakymu
Nr. V- 165

POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKYMO NETINKAMAI BESIELGIANTIEMS KARALIAUS MINDAUGO PROFESINIO MOKYMO CENTRO MOKINIAMS TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Karaliaus Mindaugo profesinio mokymo centro (toliau – Karaliaus Mindaugo PMC) Poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) skirtas padėti Karaliaus Mindaugo PMC darbuotojams veiksmingai reaguoti į kraštutinius mokinių netinkamo elgesio atvejus bei iškilusią grėsmę, siekiant užtikrinti bendruomenės narių ir (ar) kitų asmenų fizinį ir psichologinį ir fizinį saugumą.

2. Aprašas nustato galimas taikyti poveikio priemones netinkamai besielgiantiems mokiniams, taip pat pagrindines šių priemonių taikymo Karaliaus Mindaugo PMC sąlygas.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **Draudžiami daiktai** – bet kokie daiktai (reikmenys), gaminiai ar medžiagos, kurių apyvarta uždrausta arba ribojama Lietuvos Respublikos (toliau – LR) įstatymų ar kitų teisės aktų saugumo, sveikatos apsaugos ir kitais visuomenės poreikiais, taip pat kiti Karaliaus Mindaugo PMC draudžiami turėti daiktai (reikmenys), gaminiai ar medžiagos, kurių sąrašas nurodomas Karaliaus Mindaugo PMC mokinių elgesio taisyklėse, kituose Karaliaus Mindaugo PMC ar nacionaliniuose švietimo įstaigų veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose;

3.2. **Netinkamas mokinio elgesys** – mokinio elgesys, keliantis realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, taip pat pasikartojantis, tyčinis, agresyvus, įžūlus, griaunantis ugdymo(-si) procesą, pažeidžiantis kitų asmenų garbę ir orumą bei psichologinį ir fizinį saugumą;

3.3. **Poveikio priemonė** – Karaliaus Mindaugo PMC darbuotojo veiksmai, kuriais siekiama nutraukti ar sustabdyti netinkamą mokinio elgesį bei atkurti psichologiškai ir fiziškai saugią ir savitarpio pagarba grįstą ugdymo(-si) aplinką;

3.4. **Pagrįsti fiziniai veiksmai** – su fiziniu kontaktu susiję Karaliaus Mindaugo PMC darbuotojo veiksmai mokinio atžvilgiu, kurių gali būti imamasi siekiant nutraukti mokinio elgesį, keliantį realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, arba užkirsti kelią tokiam elgesiui;

3.5. **Ugdymo(-si) vietos pakeitimas** – laikinas mokinio atskyrimas nuo kitų mokinių, tęsiant mokinio ugdymąsi kitoje Karaliaus Mindaugo PMC patalpoje arba nuotoliniu būdu, teikiant mokiniui reikiamą švietimo pagalbą.

4. Kitos Apraše vartojamos sąvokos atitinka LR švietimo (2011 m. kovo 17 d. Nr. XI-1281), LR Vaiko teisių apsaugos pagrindų (1996 m. kovo 14 d. Nr. I-1234) įstatymų galiojančiose redakcijose ir kituose LR teisės aktuose vartojamas sąvokas.

5. Sprendžiant mokinio elgesio problemas bei taikant poveikio priemones vadovaujamasi Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija (1995), LR švietimo, LR Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo, LR Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo Nr. X-1238 pakeitimo įstatymo (2020), Vaikų, vartojančių narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, nustatymo organizavimo tvarkos aprašo (2002), Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašo (2011), Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašo (2004),

Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašo (2011) galiojančiomis redakcijomis ir kitais nacionaliniais bei instituciniais teisės aktais, taip pat asmens teisių ir interesų apsaugos bei gynimo, žmogiškojo orumo, individualizavimo, visapusiškumo, pagarbos ir protingumo principais.

II. POVEIKIO PRIEMONĖS IR BENDROSIOS JŲ TAIKYMO SĄLYGOS

6. Karaliaus Mindaugo PMC darbuotojas, esant Apraše nustatytoms sąlygoms, ir siekdamas užtikrinti Aprašo bendruomenės narių ir (ar) aplinkinių saugumą, gali taikyti šias poveikio priemones ar imtis šių veiksmų:

6.1. pakeisti mokinio ugdymo(-si) vietą;

6.2. iškviesti Karaliaus Mindaugo PMC vadovą ar jo įgaliotą asmenį į susidariusios sprendžiamos situacijos vietą;

6.3. organizuoti mokinio daiktų patikrinimą;

6.4. panaudoti pagrįstus fizinius veiksmus, nepereinančius į smurtą;

6.5. esant poreikiui kviesti skubios pagalbos tarnybą (tel.nr.: 112).

7. Karaliaus Mindaugo PMC darbuotojams taikant Apraše numatytas poveikio priemones privalu atsižvelgti į mokinio specialiuosius ugdymo(-si) poreikius, jo sveikatos būklę, psichologinę savijautą ir kitas svarbias aplinkybes.

8. Apraše numatytos poveikio priemonės taikomos mokiniui tik tada, kai Karaliaus Mindaugo PMC yra išnaudojusi visas kitas galimas priemones ir švietimo pagalbos teikimo galimybes (pavyzdžiui, vesti individualūs pokalbiai su mokiniu ir mokinio atstovais pagal įstatymą (toliau - Atstovai) arba bent vienu iš jų, kitos priemonės) ir jos nedavė laukiamų rezultatų, išskyrus neatidėliotinus atvejus, kai mokinio elgesys daro žalą ar kelia realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, saugumui ar turtui. Kitais atvejais į mokinio padarytus, mokinio elgesio taisyklių ir (ar) mokymo sutarties nuostatų pažeidimus reaguojama kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

9. Apie mokiniui pritaikytą poveikio priemonę (6.3, 6.4 ir 6.5 atveju), turi būti informuojamas Karaliaus Mindaugo PMC vadovas ar jo įgaliotas asmuo, mokinys, nepilnamečių Atstovai arba bent vienas iš jų, taip pat, esant būtinybei, savivaldybės vaiko teisių apsaugos skyrius ir (ar) teritorinė policijos įstaiga.

10. Karaliaus Mindaugo PMC darbuotojas, įtaręs, kad mokinys Karaliaus Mindaugo PMC ar jo teritorijoje vartoja narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas ar yra apsvaigęs nuo šių medžiagų, turi laikytis nurodytų veiksmų sekos:

10.1. suteikti pirmąją pagalbą;

10.2. kviesti greitąją medicinos pagalbą;

10.3. nedelsdamas informuoti apie tai Karaliaus Mindaugo PMC vadovą ar jo įgaliotus asmenis;

11. Karaliaus Mindaugo PMC vadovas ar jo įgalioti asmenys privalo:

11.1. nedelsdami informuoti mokinio Atstovus apie įtarimą, kad jis vartoja narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, yra apsvaigęs nuo šių medžiagų ir kad jam rekomenduojama atlikti medicininę apžiūrą, esant būtinybei nepilnametis mokinys palydimas medicininei apžiūrai į asmens sveikatos priežiūros įstaigą;

11.2. informuoti mokinį, jo Atstovus apie asmens sveikatos priežiūros įstaigas, teikiančias sveikatos priežiūros paslaugas;

11.3. informuoti mokinį, jo Atstovus apie institucijas, įstaigas, organizacijas, teikiančias psichologinę, socialinę, teisinę ar kitą pagalbą.

12. Esant įtarimui apie draudžiamų daiktų turėjimą, atliekama mokinio daiktų patikra. Radus draudžiamų priemonių surašomas daiktų paėmimo aktas (3 priedas) ir mokinys tą dieną gali būti nušalinamas nuo mokymo(-si) užsiėmimų;

13. Požymiai, kuriems esant galima įtarti, kad asmuo yra neblaivus ar apsvaigęs nuo psichiką veikiančių medžiagų:
    - iš burnos sklindantis alkoholio kvapas;
    - neadekvati elgsena (susijaudinęs, dirglus, agresyvus, vangus ir kiti požymiai);
    - nerišli kalba;
    - nekoordinuoti judesiai, nestabili laikysena;
    - kiti dėl apsvaigimo sukėlę įtarimą veiksmai ar būsena.

13.1. tais atvejais, kai pilnametis mokinys nesutinka su įtarimais, kreipiamasi į skubios pagalbos tarnybą (112).

13.2. mokinio sveikatos būklei blogėjant, nedelsiant suteikiama pirmoji pagalba ir skubiai kviečiama greitoji medicinos pagalbos tarnyba;

13.3. mokinio nušalinimas nuo užsiėmimų dėl apsvaigimo ar psichiką veikiančių medžiagų vartojimo laikomas mokinio elgesio taisyklių pažeidimu.

III. UGDYMO(-SI) VIETOS PAKEITIMAS

14. Trumpalaikis ugdymo(-si) vietos pakeitimas gali būti taikomas mokytojo sprendimu, kai mokinio elgesys akivaizdžiai griauna mokinių ugdymo(-si) procesą pamokos metu. Apie priimtą sprendimą mokytojas elektroniniame dienyne informuoja mokinio Atstovus ir socialinį pedagogą.

15. Pakeitus ugdymo(-si) vietą, mokinys atlieka mokytojo paskirtas užduotis prižiūrimas kito Karaliaus Mindaugo PMC vadovo paskirto darbuotojo arba mokiniui teikiama reikiama švietimo pagalba. Mokinio ugdymo(-si) vieta gali būti pakeičiama ne ilgesnei kaip šį sprendimą priėmusio mokytojo pamokos trukmei.

16. Esant būtinybei, Karaliaus Mindaugo PMC vadovo ar Vaiko gerovės komisijos sprendimu nustatytam laikotarpiui mokiniui rekomenduojama mokytis savarankiškai. Apie priimtą sprendimą informuojami mokinio Atstovai.

IV. KARALIAUS MINDAUGO PMC VADOVO AR JO ĮGALIOTO ASMENS INFORMAVIMAS IR INCIDENTO IŠSPRENDIMO TVARKA

17. Karaliaus Mindaugo PMC darbuotojas informuoja apie incidentą Karaliaus Mindaugo PMC vadovą arba jo įgaliotą asmenį bei turi teisę išsikviesti Karaliaus Mindaugo PMC vadovą ar jo įgaliotą asmenį, kad padėtų nutraukti netinkamą mokinio ar mokinių grupės elgesį.

18. Karaliaus Mindaugo PMC vadovas ar jo įgaliotas asmuo suteikia pagalbą sprendžiant mokytojo ir mokinio ar mokinių grupės konfliktą, taip pat padeda mokytojui numatyti tolesnes mokinio(-ių) ugdymo(-si) proceso organizavimo galimybes bei pagal kompetenciją inicijuoja ir (ar) sprendžia švietimo pagalbos arba drausminių auklėjamojo poveikio priemonių taikymą mokiniui (-iams).

V. MOKINIO DAIKTŲ PATIKRINIMAS

19. Jeigu Karaliaus Mindaugo PMC darbuotojui kyla pagrįstų įtarimų, jog mokinys gali turėti draudžiamų daiktų (1 ir 2 priedai), Karaliaus Mindaugo PMC darbuotojas nedelsdamas apie tai informuoja Karaliaus Mindaugo PMC vadovą arba jo įgaliotą asmenį.

20. Karaliaus Mindaugo PMC darbuotojas ir (ar) Karaliaus Mindaugo PMC vadovas arba jo įgaliotas asmuo turi teisę prašyti mokinio parodyti jo asmeninius daiktus.

21. Jei mokinys sutinka parodyti savo asmeninius daiktus, parodymo metu turi dalyvauti mažiausiai du Karaliaus Mindaugo PMC darbuotojai, vienas iš jų – Karaliaus Mindaugo PMC vadovas

arba jo įgaliotas asmuo. Paaiškėjus, kad mokinys turi draudžiamų daiktų, apie tai nedelsiant informuojami nepilnamečio mokinio Atstovai arba bent vienas iš jų ir, esant būtinybei teritorinė policijos įstaiga, o skubiais atvejais skubios pagalbos tarnyba (112).

22. Jei mokinys nesutinka parodyti daiktų, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo nedelsiant informuojami nepilnamečio mokinio Atstovai arba bent vienas iš jų ir jie kviečiami atvykti į Karaliaus Mindaugo PMC. Jiems nesutikus atvykti ir (ar) neatvykus nustatytu laiku, taip pat esant būtinybei, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo informuojama teritorinė policijos įstaiga, o skubiais atvejais kreipiamasi į skubios pagalbos tarnybą (112).

23. Visais atvejais, kai daiktai paimami, dalyvaujant ne mažiau kaip dviem Karaliaus Mindaugo PMC darbuotojams, surašomas daiktų paėmimo aktas (3 priedas).

24. Kol atvyks dėl mokinio daiktų patikrinimo iškviesti asmenys, mokinys turi būti prižiūrimas Karaliaus Mindaugo PMC vadovo paskirto darbuotojo.

VI. DRAUDŽIAMŲ DAIKTŲ LAIKYMAS IR UTILIZAVIMAS

25. Radus draudžiamų daiktų (1 ir 2 priedai), jie nedelsiant paimami, ir laikomi saugioje vietoje prieinamoje tik atsakingiems asmenims. Paimti daiktai grąžinami per 10 darbo dienų. Iš nepilnamečių paimti draudžiami daiktai gali būti atiduodami tik mokinio įstatyminiam atstovui. Praėjus numatytam terminui, draudžiami daiktai utilizuojami. Esant poreikiui, tam tikrais atvejais, paimti daiktai gali būti perduodami policijai.

26. Už draudžiamų daiktų utilizavimą atsakingas direktoriaus įsakymu paskirtas darbuotojas.

VII. INCIDENTO IŠSPRENDIMAS PANAUDOJANT PAGRĮSTUS FIZINIUS VEIKSMUS

27. Karaliaus Mindaugo PMC darbuotojas pagrįstus fizinius veiksmus mokinio atžvilgiu gali taikyti tik tais atvejais, kai siekiama:

27.1. apsaugoti mokinį nuo savęs ar kitų asmenų (su)žalojimo;

27.2. užkirsti kelią ir (ar) nutraukti smurtinį mokinio elgesį prieš kitus mokinius, Karaliaus Mindaugo PMC darbuotojus ar kitus aplinkinius asmenis;

27.3. neleisti mokiniui palikti patalpos, jeigu jo pasišalinimas kelia grėsmę jo paties ar kitų asmenų saugumui;

27.4. nutraukti mokinių tarpusavio muštynes, jei mokinys(-iai) nereaguoja į žodinius Karaliaus Mindaugo PMC darbuotojo paliepimus jas nutraukti;

27.5. nutraukti mokinio veiksmus, kuriais niokojamas turtas, ir (ar) apsaugoti turtą nuo galimo sunaikinimo ar sugadinimo arba sustabdyti netvarką;

27.6. atskirti mokinį, griaunantį ugdymo(-si) procesą (bendrą klasės tvarką ar Karaliaus Mindaugo PMC renginį), kai jis nepaiso pakartotinių reikalavimų ir raginimų laikytis elgesio taisyklių, išvedant jį iš patalpos (klasės, salės, valgyklos ar pan.). Karaliaus Mindaugo PMC renginio metu pašalintas mokinys turi būti prižiūrimas Karaliaus Mindaugo PMC vadovo paskirto darbuotojo, kol teigiamai pasikeičia mokinio elgesys (mokinys nusiramina, pasižada tinkamai elgtis ir pan.) arba kol mokinį pasiima jo Atstovai arba bent vienas iš jų, išskyrus atvejus, kai dėl objektyvių priežasčių jie pasiimti mokinio negali arba organizuoti mokinio Atstovams arba bent vienam iš jų nėra tikslinga;

27.7 nutraukti mokinio veiksmus, kuriais mokinys žaloja pats save.

28. Pagrįsti fiziniai veiksmai yra:

28.1. stovėjimas tarp mokinių gresiant potencialiam atviram jų konfliktui,

28.2. stovėjimo prieš mokinį, siekiant užkirsti kelią pavojingam mokinio elgesiui (siekiant atitverti kelią prie lango, jei mokinys grasina iššokti, ar pan.),

28.3. vedimas paėmus už rankos,

28.4. mokinio laikinas izoliavimas (laisvės apribojimas patalpoje, koridoriuje ar kt.)

28.5. fizinis mokinių pavojingų veiksmų apribojimas ir kt. saugios aplinkos kūrimo veiksmai.

29. Mokinio laikinas izoliavimas gali būti naudojamas tik ekstremaliose situacijose (siekiant nutraukti mokinių muštynes, jeigu nėra kitų galimybių jų išskirti nenaudojant fizinės intervencijos; kai siekiama nutraukti mokinio save žalojantį elgesį, jį apglėbiant ir laikant tol, kol mokinys nurims, ir kitos saugios priemonės).

30. Fizinis kontaktas su mokiniu yra laikomas tinkamu tokiose situacijose:

30.1. mokinį(-ius) laikant už rankos(-ų), sudarant ratą, žaidžiant žaidimus;

30.2. mokinį vedant už rankos;

30.3. guodžiant mokinį;

30.4. pasveikinant mokinį;

30.5. padedant neįgaliam mokiniui;

30.6. mokant mokinį šokti;

30.7. rodant mokiniui, kaip atlikti fizinius pratimus;

30.8. rodant mokiniui, kaip tinkamai laikyti rašymo, piešimo, kitas ugdymo(-si) procese naudojamas priemones, profesinius įrankius;

30.9. teikiant pirmąją pagalbą.

31. Fiziniai veiksmai laikomi nepagrįstais, draudžiamais ir traktuojami kaip smurtas mokinio atžvilgiu tokiais atvejais, kai jie:

31.1. naudojami kaip bausmė;

31.2. naudojami norint pademonstruoti savo viršenybę;

31.3. naudojami siekiant sukelti mokiniui skausmą;

31.4. naudojama didesnė nei būtina fizinė jėga.

32. Pagrįstų fizinių veiksmų naudojimas neturi kelti grėsmės mokinio gyvybei ir sveikatai.

33. Karaliaus Mindaugo PMC darbuotojas, taikydamas pagrįstus fizinius veiksmus, visada privalo vadovautis minimalių būtinų fizinių veiksmų panaudojimo trumpiausiam būtinam laikotarpiui principu.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

34. Karaliaus Mindaugo PMC, norėdama taikyti Apraše numatytas poveikio priemones, turi:

34.1. supažindinti Karaliaus Mindaugo PMC darbuotojus, mokinius ir mokinių Atstovus su Karaliaus Mindaugo PMC dokumentais (jų pakeitimais), kuriuose numatytos poveikio priemonės netinkamai besielgiantiems mokiniams, jų taikymo sąlygos ir tvarka;

35. Aprašas įsigalioja patvirtinus Karaliaus Mindaugo PMC direktoriaus įsakymu.

36. Už tvarkos Aprašo vykdymo priežiūrą ir atnaujinimą atsakingas direktoriaus pavaduotojas ugdymui.

Poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems Karaliaus Mindaugo profesinio mokymo centro mokiniams, tvarkos aprašo
1 priedas

KARALIAUS MINDAUGO PMC MOKINIAMS, KURIE MOKOSI PAGAL BENDROJO UGDYMO PROGRAMAS, IR MOKINIAMS IKI 18 METŲ, KURIE MOKOSI PAGAL PROFESINIO MOKYMO PROGRAMAS, DRAUDŽIAMŲ TURĖTI DAIKTŲ SĄRAŠAS

1. Narkotikai ir kitos psichotropinės, psichoaktyviosios medžiagos.
2. Energetiniai gėrimai.
3. Alkoholiniai gėrimai ir alkoholį imituojantys gėrimai (nealkoholinis alus, sidras ir pan.)
4. Cigaretės, elektroninės cigaretės ir jų priedai.
5. Sprogstamosios medžiagos, pirotechnikos priemonės ir kitos pavojingosios medžiagos.
6. Ginklai (šaunamieji, nešaunamieji, šaltieji ir kt.).
7. Kortos ir kiti azartiniai žaidimai.
8. Dujų balionėliai, žiebtuvėliai, degtukai.
9. Švirkštai ir adatos.
10. Dūmadėžės ir dūminiai užtaisai.
11. Garso ir vaizdo įrašai, leidiniai, kurie tiesiogiai skatina ar propaguoja karą, terorizmą, rasizmą, žiaurų elgesį, patyčias, smurtą, pornografiją.
12. Kiti daiktai, kurie kelia pavojų gyvybei, sveikatai, Karaliaus Mindaugo PMC ir bendruomenės narių turtui.

Poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems Karaliaus Mindaugo profesinio mokymo centro mokiniams, tvarkos aprašo
2 priedas

KARALIAUS MINDAUGO PMC MOKINIAMS, VYRESNIEMS NEI 18 METŲ, KURIE MOKOSI PAGAL PROFESINIO MOKYMO PROGRAMAS, DRAUDŽIAMŲ TURĖTI DAIKTŲ SĄRAŠAS

1. Narkotikai ir kitos psichotropinės, psichoaktyviosios medžiagos.
2. Alkoholiniai gėrimai ir alkoholį imituojantys gėrimai (nealkoholinis alus, sidras ir pan.)
3. Sprogstamosios medžiagos, pirotechnikos priemonės ir kitos pavojingosios medžiagos.
4. Ginklai (šaunamieji, nešaunamieji, šaltieji ir kt.).
5. Švirkštai ir adatos.
6. Dūmadėžės ir dūminiai užtaisai.
7. Garso ir vaizdo įrašai, leidiniai, kurie tiesiogiai skatina ar propaguoja karą, terorizmą, rasizmą, žiaurų elgesį, patyčias, smurtą, pornografiją.
8. Kiti daiktai, kurie kelia pavojų gyvybei, sveikatai, Karaliaus Mindaugo PMC ir bendruomenės narių turtui.

Poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems Karaliaus Mindaugo profesinio mokymo centro mokiniams, tvarkos aprašo
3 priedas

DAIKTŲ PAĖMIMO AKTAS

_____
(data)

Vadovaujantis Karaliaus Mindaugo profesinio mokymo centro direktoriaus įsakymu „Poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems Karaliaus Mindaugo profesinio mokymo centro mokiniams tvarkos aprašu“ iš mokinių paimti turėti draudžiami Karaliaus Mindaugo profesinio mokymo centre daiktai:

1._____

_____

2._____

_____

3._____

_____

4._____

_____

5._____

_____

Dalyvavo įgalioti asmenys:

1.

2.

3.

4.

5.

_____